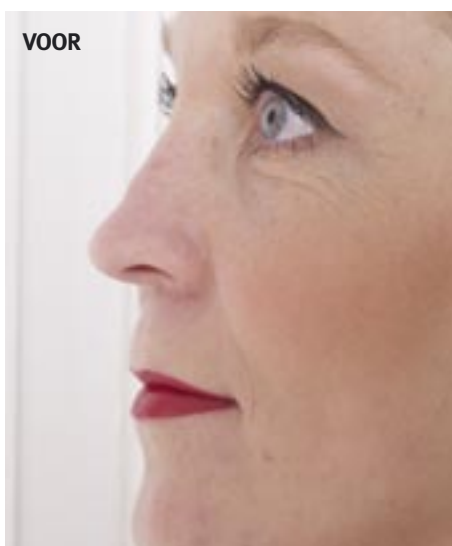

‘Wat dacht u van een NIEUWE NEUS?’

Dat ze niet het mooiste neusje van de wereld had, daar kon journaliste Audrey Zonneveld best mee leven. Maar toen zelfs haar KNO-arts een operatie voorstelde, moest er écht wel iets mis zijn met haar reukorgaan. Ze nam de gok en bestelde een nieuwe!

TEKST: AUDREY ZONNEVELD FOTOGRAFIE: ASTRID ZUIDEMA, ANNE REINKE

VOOR

mevrouwetje,” zei hij tegen mijn moeder. Maar het kwam niet goed, want sindsdien ben ik constant verkouden. Verder kan ik vrijwel niet ademen door mijn neus en heb ik daardoor ook een beperkt reukvermogen. Om over de vele keelontstekingen nog maar te zwijgen. Juist door zo’n hardnekkige keelontsteking beland ik bij de KNO-arts. Zijn oordeel: absurd dat ik al zo lang met die neus rondloop, want die kan echt worden verbeterd. Ook aan de buitenkant, zegt hij er voorzichtig bij. “Ga maar eens praten in het AMC in Amsterdam. Daar zijn ze gespecialiseerd in dit soort neusevallen.”

Gratis gokje

In het AMC tref ik dokter Geogalas, die zowel KNO-arts is als cosmetisch chirurg. Ook zijn eerste reactie op mijn neus is onvergetelijk. “Ooo... Ach... Ja... Jee...” Hij haalt er direct een paar artsen in opleiding bij om dit speciale exemplaar eens van dichtbij te bekijken. Het oordeel is unaniem: opereren! De functie van de neus moet worden verbeterd en de buitenkant gecorrigeerd. Hoe ik tegen dat laatste aankijk? Tja, ik vind mijn neus helemaal niet mooi – te breed en te plat, met een gekke knobbel bovenop – maar om nu te zeggen dat ik eronder lijd... nee. Ik heb geen emo-

tionele problemen met mijn neus. Iedereen heeft wel iets wat minder mooi is. Maar als ik mijn neus ‘gratis en voor niks’ mag veranderen, omdat er tóch aan gesleuteld moet worden... Och, daar heb ik niets op tegen. Maar naarmate de operatiedatum dichterbij komt, krijg ik steeds meer de kriebels. Die uiterlijke verandering is dat nou wel echt nodig? Straks herken ik mezelf niet meer. Of weet mijn zoon niet wie ik ben. Of, erger nog, krijg ik zo’n Michael Jackson neusje en ziet iedereen dat ik een *nosejob* heb gehad. En wat een stomme ijdeluiterij is het wel niet? Wordt mijn leven leuker met een leukere neus? Ook denk ik aan mijn ernstige zieke vriendin die voor haar leven moet vechten. Ik ben gezond en laat mijn neus opereren, zodat die er beter uitziet... Lekker belangrijk!

“Ho ho,” corrigeert dokter Geogalas. “We opereren de neus zodat er een functionele verbetering komt. Zodat je weer kunt ademen en ruiken door je neus. Die cosmetische verandering is secundair en kunnen we ook laten. Dan corrigeren we alleen het neustussenschot en blijft de uiterlijke verandering tot het minimum beperkt.” Daar snijdt hij direct een ander punt aan: dat tussenschot. Op internet staan veel verhalen van mensen die vinden dat zo’n operatie geen steek heeft geholpen. Dat de >

“Dit is de gekste neus die ik ooit heb gezien.” Subtiliteit kan mijn KNO-arts niet worden verweten. En hij bedoelt het niet eens onaardig. Eerlijk gezegd kan ik er wel om lachen. Hij vertelt wat ik zelf allang weet: ik heb een gekke neus, zowel aan de binnen- als aan de buitenkant. De oorzaak? Een val (lees: duw van mijn broer) in mijn kindertijd, plat op mijn gezicht, met een gebroken neus tot gevolg. De dienstdoende EHBO-arts besteedde er destijds nauwelijks aandacht aan. “Komt wel goed,

verkoudheden niet weg zijn en dat een van de neusgaten nog dichtzit. Ik confronteer de Griekse dokter met mijn bevindingen. “Dat kan kloppen,” zegt hij. “Een operatie heeft niet altijd het gewenste resultaat. Dat heeft te maken met de mate van scheefheid van het neustussenschot. Maar hoe schever het is, hoe groter de verbetering. En die van jou staat echt heel erg scheef.”

Blijf ik zitten met die cosmetische verandering. Ik wil weten hoe het er straks uitziet. Krijg ik amandelvormige neusgaten, als ik dat zou willen? De dokter knikt begrijpend en neemt anderhalf uur (!) de tijd om alles uit te leggen. Hij heeft een boek geschreven over de ethische kanten van een neusoperatie. “Er gelden wereldwijde standaarden voor wat toelaatbaar is bij een neuscorrectie. Het puntje moet ongeveer haaks staan, dus 90 graden, ten opzichte van de huid onder de neus. Ik lever geen amandelvormige neusgaten op bestelling. Maar in een privékliniek kun je krijgen wat je wilt. Zelfs een enorme haakneus.”

Op de computer laat hij zien hoe mijn neus er straks uitziet. “Ongeveer hè, want het kan op details iets anders uitpakken.” Voor alle zekerheid schrijft hij met zwarte letters op de foto dat ik op geen enkele manier rechten kan ontlenen aan deze foto. Of ik die operatie toch wil laten doen... 1-2-3 in hemelsnaam; ik doe het!

Zadelneus

Op de dag van de operatie ben ik bloednerveus. De zaalarts komt langs om de opera-

‘Is die nosejob nu echt nodig?’ STRAKS HERKEN IK MEZELF NIET MEER!’

tie aan mijn ‘zadelneus’ (een benaming die ik nog nooit had gehoord) te bespreken. Hij vertelt dat ik na drie uur wakker word uit de narcose met watten in mijn neus en een droge mond. Maar dat ik, als alles goed is gegaan, nog diezelfde dag naar huis mag. Dat loopt anders, want de operatie neemt zes uur in beslag. Aan de binnenkant blijkt het een grotere chaos dan verwacht. Het herstellen van de neus, onder meer met kraakbeen uit het oor, is geknutsel op de vierkante millimeter. Maar dokter Georgalas verzekert me dat de operatie geslaagd is. Dat kan ik op dat moment maar moeilijk geloven. Ik zie er namelijk uit alsof er een vrachtwagen over mijn gezicht is gereden. Mijn oogkassen zijn blauwpaars en zo opgezwollen dat ik nauwelijks kan kijken. En er zit een spalk op mijn neus die mij dezelfde charme geeft als Hannibal Lecter in *Silence of the Lambs*. Bovendien voelt het alsof mijn hoofd is volgestort met beton, zo ontzettend zwaar door de watten in mijn neusholtes. Slikken is daardoor ook heel moeilijk. Alsof ik elke keer met mijn tong een baksteen moet wegduwen. En dan die droge mond... De eerste uren na de operatie mag ik nauwelijks drinken uit angst dat ik ga spugen. Daarna drink ik

liters water, omdat ik alleen door mijn mond kan ademen en mijn tong daardoor continu aanvoelt als een leren lap. Als ik die nacht in het ziekenhuis moet blijven, doe ik geen oog dicht en vind ik mezelf heel zie-hie-lig!

Wat ruik ik?

De dagen daarna zijn al niet veel beter. De pijn aan neus en oor valt me tegen en door de narcose ben ik zo slap als een vaatdoek. Ik mag bovendien niet douchen uit angst dat er water op mijn neus of oor valt. Dus ik sta – heel 1956 – te poedelen met een washandje bij de wastafel. Niet leuk!

Na een kleine week mogen die smerige neustampons uit mijn neus. Over dat klusje kan ik kort zijn: denk aan de goochelaar die tot in het oneindige aan elkaar gebonden zakdoeken uit zijn hoed blijft halen. Ook vindt mijn dokter het nodig om met een slangetje ‘overtollig materiaal’ uit mijn neus te zuigen. Omwille van het behoud van de romantiek in mijn relatie heb ik mijn man bij dat klusje even weggestuurd. Maar daarna... ik kan weer ademen! En ruiken! Vooral dat laatste is een openbaring, al durf ik het nog niet echt.

Als een paar dagen later ook de spalk van mijn neus wordt gehaald, kan ik eindelijk het uiterlijke resultaat zien. Jeee... mooi wel. Gek. Maar vooral mooier. Het lijkt alsof mijn gezicht meer in balans is, ook al zitten er nog wel wat zwellingen en blauwe plekjes.

Een paar dagen later ben ik op een feestje waar niet iedereen weet van mijn *nosejob*. Ik ben benieuwd naar de reacties. Zouden ze het zien? Nee, dus. Het valt niemand op en juist daar ben ik heel blij mee. Het is kennelijk een mooiere versie van mijn oude neus. En ook een betere versie, want ademen door de neus gaat sindsdien als vanzelf. Maar het ruiken is wel de grootste verandering. Ik ruik (en proef!) meer en kan geur- en smaakdetails beter onderscheiden. Dat heeft ook een nadeel overigens. Want vieze luiers komen tegenwoordig in hun volle geurige hevigheid tot me. □

NOSEJOB OF NIET?

Voor wie vaak last heeft van een verstopte neus, één of beide neusgaten niet kan gebruiken en keelpijn heeft, is het raadzaam om advies in te winnen bij een KNO-arts. Die kan simpel beoordelen of een neusoperatie soelaas biedt.

• Bij een **septumcorrectie**, zoals een operatie aan het tussenschot heet, komen er geen littekens aan de buitenkant. Via een sneetje aan de binnenkant van de neus wordt het tussenschot rechtgezet en kromme delen gecorrigeerd. Met deze operatie verandert er uiterlijk

niets. Wel krijgt u enkele dagen neustampons in en zitten er kleine pleisters in de neus.

• Een **inwendige en uitwendige neuscorrectie** verandert ook de buitenkant. Vaak betekent een afwijkende neusvorm ook dat de functie van de neus niet goed is. Dit is een uitgebreidere ingreep met soms kleine littekentjes tot gevolg, aan de onderkant van de neus. Na de operatie worden neustampons ingebracht en komt er een kapje op de neus om de weefsels en de botstukken te beschermen en goed aan elkaar

te laten groeien. In beide gevallen kunnen er na de operatie zwellingen en blauwe plekken in het gezicht ontstaan. Maar deze zijn na een dikke week verdwenen.

Een functionele neusoperatie wordt in een ziekenhuis gedaan. Wie puur een cosmetische verbetering van de neus wil, is aangewezen op een schoonheidskliniek. De prijzen variëren van € 1500,- voor een kleine aanpassing tot € 5500,- voor een volledige neuscorrectie. De verzekering vergoedt alleen als er een medische reden is voor de neusoperatie.